Ն՝ 9673 1917 ՄԱՅԻՍ 27 — 9 ՅՈՒՆԻՍ ՃՈՒՄԱԱ ԷՐԹԷՍԻ 9 ՀԱԶԻՐԱՆ 1333 33ԻՆԾ�micro ԱՄԻՆ

جريدهٔ شرقيه
(تاريخ تاسيسى ۱۲۹۳)

ՁԻՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԷԹԱ

20 ԲԱՐԱ Թարիխը թէէսիսի 1877

صاحب امتياز اغوب جيوه‌لك
مؤسسى ديكران جوه‌لك
بك‌اوغلنده كوچك پارمق‌قپوده ابيل
سوقاغنده ۱۳ نومرولى دائرهٔ مخصوصه‌سنده

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԻՉ ՄԻԱՅՆԱԿ ՏԻՐՈՋ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Միւէսսիսի՝ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ
Պէյօղլընտա Ֆիւշիւֆ Բարտաղ Գարուտա
Իպիլ սոքաղընտա Նո. 13

ԱԳՈՆԻ ԳԻՆԱԹԸ՝— Սէնէլիք 130, տարեկան 70, իւչ այլեգ 40։

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

8 Յունիս 1333 թարիխի գարարկեանը ուսմունքին թեպլիղը ռեամիսի ֆիր։

Գաֆգաս ճէպհէսինտէ վուգու պուլան զայէթ ազ քէշֆ գօլը ֆաալիյէթի վէ զայիֆ թօքմը աթէշինտէն պաշգա հիչ պիր հատիսէ օլմամըշ տըր։ Մ.

ՀԱՐԱՔԵԱԹԸ ՀԱՐՊԻՅԷ

ԱԼԷՄԱՆ ԹԷՊԼԻՂԻ.— Ղարպ սահնեհսիհտե.— Բրէնս Բօբրէնթ կրուբը, — Սահիլը պարրտա վէ Իզէր ճէպհէսինտէ ֆաալիյէթը հարպիյէ ճիւզի օլմուշ տըր։ Իբր իլէ Արմանթիէրին նշմալինտէ քեսան Բլոէկսթաթ օրմանը արասընտա կիւնլերճէ տէվամ իտէն չէտիտ վէ թարիպքեար աթէշտէն սօնրա, Ինկ-լեր թարաֆընտան իֆրա օլընան հիւճումլար՝ Իբրին ճէնու

մուվաֆֆազբյէթը հավախյէ գազանան վէ Բուր լը Մէրիթ ինիշանընըն չըվալիյէ բիւթպէսինի հայիզ օլան թայեարն միւլազիմի Շէֆէր մազթուլ տիւշմիշ տիր։ Մ.

ԶԸՐԶԻԼԻՆ թայեարէֆիլիք ումուրընըն իսարէսինէ մէմուր իտիլտիկի Լոնտրատան պիլտիրիլիյոր։ Գ.

ՐՈՒՍ ՀԱՐՊԻՑԷ նազբրը Քէրէնսքինին պիր էմրը եէվմիսիյլէ իւչ հաֆթա զարֆընտա Գըրմըզը Խաչ խըսմէթինէ հազբրլանան պիւթիւնզ ապլթան վէ օրտու վէ արգատաքի ոըհիյէ մէմուրլարը, քէզա 40 եաչընտա օյան սըհհիյէ խտսթա պագըճը ասքէրլէր ճէպհէյէ կիտէճէքլէր տիր։ Հիչ պիր իսթիհանսիյէթ գապուլ օլընմայոճագ տըր։ Հարպիյէ նազբրը Քէրէնսքի չըմալ օրտուսը գոմանտանը ծէն. Տրակոմիրօֆլա պէրապէր Ռիկտյա վասըլ օլուպ տէրհալ ճէպհէյէ կիթմիշ տիր։ Գ.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ՍԱԽԹԷՔԵԱՐԼԱՐԸՆ ՄԱՀԲԻՄԻՑԷԹԻ.— Էնգարէ, Պէյրութ, Սիվաս, Ատանա իտատի մէքթէպլէրինին խուսուսի սընըֆլարը թաստիկնամէլէրինի վէ ըէսմի մէսորլէրինի վէ մուխթէլիֆ մէքթէպլէրին չահատէթնամէլէրինի թազիս իտէնլէրին մուհաքէմէսի ճինայէթ Մահքէմէսինտէ խիթամ պուլըպ, պունլարտան Յարութիւն Փափազեան էֆ. պէրայէթինէ վէ Լեւոն Լուլֆի վէ Յովհաննէս Էֆէնտիլէր 10ար սէնէ գալէապէնտիկէ. Արշակ. Ապտուլլահ, Նիյազի, Պօղոս վէ Աւետիս էֆ.լէր տէ 10ար սէնէ գալէապէնտիլիք միւտտէթինին սիւլսինին թէնզիլիյէ 6շար սէնէ 8էր այ գալէապէնտիկէ վէ Հիւս. մէտտին, Ահմէտ Մահիր, Մէհմէտ Սաադ վէ Մէհմէտ էֆ.լէր տէ պիրէր պուչուգ սէնէ հապսա մահքիմ օլմուշլար տըր։ Ս.

ԹԱՇՐԱՎԱՐՏԱ ԻՀԹԻՐԵԱՐ. — Պուկիւնքի «Սապահ»տան՝ —Տիւնքի բոսթա իլէ ալտըղըմըզ թաշրա կազէթալարընըն իհթիքեարա պիտ եազտըգլարը մէզալէլէրատէն անլաշըլտըղընա կէօրէ, օրալարտա տա խասիս մէնֆաթլար արգասընտան զօշանլար վէ քէնտիլէրինին զօլայճա քէսէլէրինի տօլտուրմալարը իչիւն պիւթիւն էհալինին սըզընթը չէքմէլէրինատ հիչ պիր մահկուր կէօրմէյէնլէր մէյտանը պօշ պուլունճա Սթանպօլտա օլտուղը թարզտա իհթիքեարլարաա պուլընմըշլար տըր։

ՍՈՒՐԻԱ. կազէթալարը էվրագը նապտիյէ իլէ ալթուն արասընտաքի ֆարգը հուսուլինէ սկպպ օլտուգլարը ժէհագզուգ իտէն վէ 4ինճի օրտուս մանթըգասը խարիճինէ թէպեիա օլընան 20 չախսըն իմլէրինի նէչր ի-տիյօրլար։ Ս.

ԵԱՆԿԸՆ.— Տիւն սապահ Օրթաքէօյտէ Մանտրա սօգաղընտա պաղչէ գան Սիւլէյմանըն էվինտէն եանկըն չըգըպ 3 խանէ եանտըղը հալտէ պասարբրմըզ տըր։ Ի.

ԳԱԹԼ.— Էվվէլքի կէճէ Պէյօղլունտա Քիւչիւք Զիպատա էրտէքլի Մուսթաֆա ըէֆիգի Ինսան իլէ արաբարընտա չըգան գավկատան տօլայը Ինսանը պուչագլա եարալամըշ վէ մշճրուհ պիր գաչ տագիգա սոնրա թէրքը հայաթ իմմիշ տիր։

ԻՆԹԻՀԱՐ.— Պէյօղլունտա Այնալը Զէչմէտ Ինճէ Դաշ սօգաղընտա Հաճի Սաբսթօլ աբարթըմանընըն գտրուճըսը Ֆրանսուանընը տիւն սապահ աբարթըման էօնիւնտէքի սօգագտա նաչը պուլընմըշ տըր։ Մէրգուժըն՝ աբարթըմանը իւսթ գաթընտան քէնտիսինի սօգաղա աթարագ թէլէֆը նէֆս իթտիկի անլաշըլմըշ տըր։ Ի.

ՄԷՇՀՈՒՐ Ֆրանսըզ բոմանճըլարընտան օլուպ, Բիւէր Լոթի կիպի պահրիյէ զապիթի պուլընան Գլոտ Ֆարրէր ախիրէն սահնէի հարպտա մագթուլ տիւշմիշ տիր։ «Վոթուր» մայէթ վաբօրընտա միւլազիմլիքէլէ ուզուն միւտտէթ չէհրիմիզտէ գալմըշ տըր։ Պիր չօգ էսէրլէր նէչր իթմիշ վէ եազտըղը բոմանլարտան պիրի տէ Սթանպօլ հայաթընտան մէէխուզ տըր։ Օ. Լ.

ՇԱՐԳ ԳՕՆՍԷՐԻ. - Մէչհուր մուսիգիչինասլար թարաֆընտան թէագիգ վէ թէթէպպիւ իսիլմիշ օլան ահենկլի, մաֆ վէ գուլագլարա խոշ կէլէն Թիւրք մուսիգիսինի, չէհրիմիզտէ եայմագ իւզրէ պիր թէչքիլաթ եաբըլըպ իլք գօնսէր կէլէճէք չարշէնպէհ կիւնիւ Թէօթօնիա սալօնընտա սաաթ 9 պուչուգտա վուղու պուլաճագ տըր։ Շարգ մուսիգիսի գօնսէրինի թէչքիլ իտէնլէրին եէտը թուլա զէվաթտան միւրէքքէպ օլտուղը նօգթաի նազարբյլա գօնսէրին մուվաֆֆազբյէթլէ նէթիյճէլէնէճէկի չիւպհէսիզ տիր։

ԳՕՆՍԷՐ.—Մ.Արկիրի Թէօթօսիու թարաֆընտան եարընքի քազար կիւնի էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 3տէ Թէօթօնիա սալօնընտա միւքէմմէլ պիր գօնսէր վէր իլէճէք տիր։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՏԷՆ.— Մուսթաֆա Շամլը մախտումը միւսսէսսաթը թիճարէթ անօնիմ չիրքէթը Օսմ.սինին պէհէրի 10 լիրաի Օսմանի զըյմէթինտէ պուլընան 10000 ատէտ հիսսէ սէնէտինէ պիտ ըէսմը տամկանը թէմամէն իսթիյֆա գելընտըղը ալէգատարանընճա մալիսմ օլմուգ իւզր էիլան օլընը։

ՍԹՆԼ. ՎԻԼ. ՎԱՐԻՏ. ՄԻԻՏ.ԷՆ.—Կէյպիղէ զազասը էմանէթ աչար մուամէլաթընտա իսթիխտամ օլընմագ իւզրէ 23 էօչր քեաթիպինէ լիւզում օլտուղընան, չիմարիյէ գասար իմլէրինի գայա իթտիրմիշ վէ իթտիրմէմիշ օլանլարտան թալիպ օլանլարը իքի կիւն զարֆընտա Սթանպօլ տէֆթէրտարլըղընա միւրաճաաթլարը լիւզումը իլան օլունը։

ՍԿԻՒՏԱՐ ՍԱՆՃԱՂԸ ՄՈՒՀԱՍԷՊԷՃԻԼԻԿԻՆՏԷՆ.— Հայտար բաշատա էսկի սթասիոն զուրպինտէ քահին ի-քինճի տիւքքեանընը չէհրը հալին 11 ինճի կիւնիւ իհալէի զաթիէսի իճրա օլընմագ իւզրէ 450 ղշ. իճարէ իլէ զարարտատէսի չէքիլտի. զամմ իթմէք խաթէյէնլէր լիվա էմլտքը էմիրիյէ մէմուրլըղընա միւրաճաաթլարը։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՏԷՆ.— 1 ադօսթօս 1887 թարիխլի 105ինճի քէշիտէտէ չըզըպ պէտէլէրի ախզ օլընմագ իւզրէ իպրազ իսիլմէմիշ օլան վէ զիյրատ նիւմէրօլարը մուհարրէր պուլընան Շարգ չըմէնտըֆէրլէրի թահվիլաթընընքի 8(20 քեան. էվվէլ սէնէ 1881 թարիխլի նիզամնամէի Հիւմայունըն 5ինճի վէ 13ինճի մատտէլէրի վէ 1(14 իյլուլ 1903 թարիխլի նիզամնամէի մէրպութըն 12ինճի մատտէսի իյճապընճա 1 ադօսթօս 1917 թարիխինատէ հիւքմէն ազբր օլաճագլարը իլան օլընը։

308851, 501684, 764397, 398, 399, 400։

⁂ Թազսիթինին վատէսի 1(14 իյլուլ 1911 թարիխինատէ հիւլուլ իտուպ 14 իյլուլ 1917 թարիխինէ զատար պէտէլի իսթիյֆա իտիլմէյէն 16 նիսմէրօլը տույունը միւպատէլի մուվահհրտէի Օսմանիյէ գուբօնընընը ֆի 28 մուհարրէմ 1299 (8(20 քեան. էվվէլ 1881) թարիխլի նիզամնամէի Հիւմայունա մէրպութ 1(14 իյլուլ 1903 թարիխլի նիզամնամէնին 5ինճի մատտէսի իյճապընճա իպթալ իտիլէճէկի իլան օլունը։

ՕՍՄ. ԻՒՆԻՖԻՑԷ ԷՍՀԱՄԸ ՎԷ ՐՈՒՄԷԼԻ ՇԸՄԷՆՏԸՖԷՐ ԷՍՀԱՄԸ ԻԻԶԷՐԻՆԷ ԻԴՐԱԶԱԹ. — Էմինէթ Սանտըղը միւտիրիյէթի իլան իտիյօր. Պօրսանընը զաբանմասը հասէպիյէ մուհարէպէնին պիտայէթինատէն պէրու էսհամ իւզէրի իգրազաթ մուամէլէսի թաթիլ օլմուշ իտի։ Պու տէֆա Պօրսանընն եէնիտէն քիւչատը հասէպիյէ, էսհամ իւզէրինէ իգրազաթա միւպաշէրէթ օլընմըշ տըր։ Շիմարիլիք ըէհն օլարագ եալընըզ Օսմանլը իւնիֆիյէ էսհամը վէ Ռումէլի շըմէնտըֆէր էսհամը գապուլօլընը։ 10—10

ՏԷՕՅԷ ՊԱՆԳ

1870ՏԷ ՊԷՐԼԻՆՏԷ ՄԻՒԷՍՍԷՍ

Սէրմայէսի թէմամէն. թէէտիյէ օլընմըշ վէ իհթիյաթ ազճէսի 500 միլիոն մարգ 27 միլիոն լիրաի Օսմ.։ Շիւպէլէր վէ աճէնթէլէր Ալէմանիանընն պիւթիւն պաշլըճա չէհրլէրինատ։ Շիւպէլէր վէ աճէնթէլէր մէմ. էճնէպիյէտէ, Պաղտատ, Պրիւքսէլ վէ Տէրսաատէթ։ Սոֆիա չիւպէսի եազընտա աչըլաճագ տըր։

Տէրսաատէթ չիւպէսի պիլճիմլէ պանգա մուամէլաթըյլա մէշղուլ օլմագտա տըր։ Հիսապը ճարիյէ քիւչատը։ Էմանէթլէր՝ էմր վէ վատէ իլէ թէէտիյէ օլընը։ Էմանէթ մուգապիլինատ հիսապը ճարի իլէ ավանսալար, էվրագ սգոնթօսը, տախիլի վէ խարիճի հէր թարաֆ իւզէրինէ չէք վէ բօլիցալար ալըմ վէ սաթըմը, իթիպար մէքթուպլարը, տիւնհանընն պիւթիւն մուհիմ մէմալիք իւզէրինէ մէքթուպ վէ թէլէկրաֆլա թէէտիյէ էմրլէրի։ Հէր մէմլէքէթ իւզէրինէ տաի վէ թէահհիւալի բօլիցալար քիւչատը։ Թէահհիւալի էմթանընը իխրաճաթը իչիւն իթիպար քիւչատը։ Տէրսաատէթ վէ մէմ. էճնէպիյէ պօրսալարընտա թահվիլաթ ալըմ վէ սաթըմը։ Թահվիլաթ մուհաֆազասը։

• Մէրքէզտէ սօն սիսթէմ իւզրէ եաբըմըշ զացալար զայէթ սգոնթօլը ֆիյաթլա էհալինին թահթը էմրինէ վազ օլընը։ Դացա իսթիճար իտէնլէր՝ քէմալը էմնիյէթլէ վէ իֆշալի սըրտան ազատէ օլարագ էմանէթլէրիյլէ մէշղուլ օլապիլմէք իչիւն պիր ալօնտա խուսուսի օտալար մէվճուտ տըր։

ԹԷՊԷՏՏԻԻԼԱԹԸ ՀԱՎԱՒՑԷ

9-6-333 թարիխինատէ թէլէկրաֆլար վիւրուտա իթմէտիկինատէն ահվալը հավախյէ մէճհուլ օլուպ ռիւզկեար շըմալը չարգի իլէ չարգ պէյնինատէ վէկզան իտէճէք տիր։ Ֆուրթունա ինթիմալի մէվճուտ տըր։

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պէրլին, 8. — (Գարլսրուհէտէն) Պատ իքինճի մէճլիսինին միւզաքէրաթը էսնասընտա, սօսիալ-էմոգրաթ խաթիպի Գօլպ՝ Լանտթակ սօսիալ տէմոգրաթ ֆըրգասընընն եէնի թախսիսաթլարը թասվիպ իթմէքլէ պէրապէր, մազիտէ օլտուղը կիպի հիւքիւմէթին՝ սօսիալիսթլէրին արզուլարընա տահա զիյատէ հիւսնը նիյէթ կէօսթէրէճէկինի իւմիտ իթտիկինի սէօյլէմիշ տիր։ Սօսիալ-տէմոգրաթլարընը կրալիյէթ իլէ օլան միւնասէպաթը տէմէք եէնի պիր չէքալ ալրյոր։ Սօսիալ-տէմոգրաթլար՝ գրալիյէթ իլէ ույուշմաղա վէ սիյասի իշլէրին թէսվիյէսի էսասլարընը միւզաքէրէյէ հաղըր տըր։ Լաքին գրալիյէթ տէ պագը իմթիյազաթատան ֆէրաղէթ իթմէլի տիր։ Գ.

— (Բէթէրսպուրկտան) Ռուս թիճարէթ նազբրը Գոնսվալօֆը՝ խսթիֆասը՝ պէօյիւք պիր զալէյան հասըլ իթմիշ տիր։ Սոն մէճլիսը վիւքէլատա պաշ վէքիլ վազիյէթը ասքէրիյէնին ազբրլըղընտան պահնա հիւքիւմէթ նամընա Գոնսվալօֆա իշանէն չէքիլմէսի զարարընտան վազ կէչմէսինի ըէճա իթմիշ տիր։ Գոնսվալօֆ իսթիֆասընտա ազմ իթտիկի իշթէ ասըլ պու վազիյէթ ազբրլըղընտան նէչէթ իթտիկինի սէօյլէմիշ վէ իլավէթէն տէմիշ տիր քի, Ռուսիանընը սիյասէթը իպթիսատիյէսի հազգընտա քէնտի վէ հիւքիւմէթին պազը սօսիալիսթ ազալարընընն էֆքարը արասընտաքի իսթիլաֆաթ վազիֆէսինատէ տուրապիլմէք իչիւն բէք պէօյիւք տիր։ Գ.

—(Բէթէրսպուրկտան) Ռուս կազէթալարը, պիլխասսա ասքէր գոմիթէսի օրկանը՝ Իթիլաֆին իլան իթտիկի պէօյիւք Ռուս թէարրուզը հասէպիյէ աէյօրլար քի, Ռուսլար Իթիլաֆ հիւքիւմէթլէրի հիչ պիր ֆիթուհաթ վէ իլհազ մազոէտլէրի օլմասընընը գէմիրէն պէյան իթտիքատէն սոնրա իլէրի եիւրիյէճէքլէր տիր։ «Ճէլօ Նարօտա» տէյօր քի «պու պ'ղէ իլհազօրզ պիր սուլհ էսասլարընը թէէմին իթմէքսիզին թէարրուզա պաշլամազան զիյատէ էճնէպի իիթիլաճըլարընընն սիյասէթինի միւթէֆիգլերէ թէսլիմ իթմէք օլաճագ տըր»։Գ.

—«Լօզանճայկըր» տէյօր քի, Ռիկա հէվալիսինտ՝ ախիրէն Ռուս ասքէրի իլէ Լէթթօն ասքէրի արասընտա չէտիտ պիր մուհարէպէ օլմուշ տըր։ Հէր իքի թարաֆտան ասքէր զայեաթ վար տըր։ Լէթթօն ալայլարը Ռուս զօմանանընընն էմրլէրինէ իթաաթ իթմէք իսթէմէմիշլէր տիր։ Պու սօնրաքի Լէթթօնլարընն արզուլարընը նազարը տըզդաթա ալմատըղը կիպի, եէրլի էհալիյէ տէ ֆէնա մուամէլէ իթմէքտէ իսի։ Գ.

Լօզան, 6.—Ֆրանսըզ սօսիալիսթլերի Սթօգհօլմ գոնֆէրանսընընն նէ կիպի չարթլարլա ինիգատ իսէճէկինի անլամագ իւզրէ Բէթէրսպուրկա իքի ժուրախխաս կէօնտէրմէկէ գարար վէրմիշլէր տիր։ Ի.

Ռուս ասքէր վէ ամէլէ մէճլիսինին ըէսմի կազէթասը նէչր իթտիկի սօն պիր մէկալէտէ Իթիլաֆը Մըսրատա, Հինտիսթանտա, Ճէզայիրտէ վէ քէնտիլէրինին իտարէսի ալթընտա պուլընան տիկէր ճինհէթլէրտէ իրթիքեապ իթտիքլերի հազգընզլըզլարը զիքր ու թասատատ իթմէքտէ տիր։ Ի.

دكتور مسؤول اغوب وارژابديان

Միւս. մեսուլ՝ ՑԱԿՈԲ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ